

Vandrammedirektivet - juridiske overvejelser

Helle Tegner Anker
Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet
Københavns Universitet

Dialogmøde om marine virkemidler
15. december 2015
Christiansborg

Vandrammedirektivet – et overblik!

- Miljømål – VRD art. 4
  - **Sikre god (økologisk) tilstand**
  - Undgå forringelse
  - NB: undtagelsesbestemmelser
  - NB: o. 1 sømil fra basislinjen – havstrategidirektivet (“god miljøtilstand”)!
- Indsatsprogrammer – VRD. art. 11
  - **Grundlæggende foranstaltninger**
  - **Supplerende foranstaltninger**
- Vandområdebaseret forvaltning og planlægning
  - Mål (og indsats) for de **enkelte vandområder!**
  - Behov for **mange “virkemidler” og lokal fleksibilitet!**

God økologisk tilstand

- Det generelle miljømål for marine områder
  - Undtagelser og lokale variationer
  - Fem statusklasser: høj, **god**, moderat, ringe og dårlig
- Art. 2(21) "god økologisk tilstand"
  - tilstand for et overfladevandområde, som klassificeret i henhold til bilag V
    - Biologiske kvalitetselementer
    - Hydromorfologiske kvalitetselementer
    - Fysisk-kemiske kvalitetselementer
  - NB: "one out all out" – C-461/13 Weser ("ferringelse")
- NB: resultatforpligtelse eller handleforpligtelse?

Indsatsprogrammer – art. 11

- Grundlæggende foranstaltninger, bl.a.
  - EU-lovgivningens krav, f.eks. **nitratdirektivet**, habitatdirektivet, IE-direktivet, VVM-direktivet mv.
  - Anden kontrol/regulering af forurenende stoffer, udledning, indvinding mv.
- **Supplerende foranstaltninger**
  - Hvor nødvendigt for at opfylde miljømål!

Supplerende foranstaltninger

- Bredt skøn for medlemsstaterne, f.eks.
  - Lovkrav
  - Aftaler
  - Retningslinjer for god miljøpraksis
  - Vådområder
  - Genopretning mv.
- Marine virkemidler kan være supplerende foranstaltninger
  - Kompenserende og restaurerende
  - NB: Habitatdirektivet og Natura 2000-områder
    - Konsekvensvurderinger mv.

Valg af foranstaltninger/”virkemidler” I

□ Omkostningseffektivitet?

■ Art. 5 jf. bilag III – basisanalysen

- ”Et skøn over hvilken kombination af foranstaltninger vedrørende vand anvendelser, der er den mest omkostningseffektive og kan medtages i indsatsprogrammet i henhold til direktivets artikel 11, med udgangspunkt i skøn over de potentielle omkostninger ved sådanne foranstaltninger”

■ Primært et nationalt anliggende!

Valg af foranstaltninger/"virkemidler" II

- Forebyggende frem for kompenserende eller restaurerende foranstaltninger/"virkemidler?"
- Generelle EU-retlige principper
  - **Forebyggelse + indgreb ved kilden**
  - Forureneren-betaler
  - **Forsigtighedsprincippet**
- VRD må fortolkes i lyset af disse principper!
  - Resultatforpligtelse v. handleforpligtelse?

Hvordan når vi i mål?

- Foranstaltninger/virkemidler skal **differentieres og målrettes ift. behovet i de enkelte vandområder**
  - Behov for fleksible rammer og lokalt råderum
  - Ingen "one size fits all"
- Kombination af **forskellige foranstaltninger/"virkemidler"**
  - Punktkilder
    - Godkendelseskrav, miljøkvalitetskrav, kontrol mv.
  - Dyrkningsfladen
    - Differentierede gødskningsnormer
      - Kombineret med fleksible "virkemidler" på bedriftsniveau
    - Konkrete "arealindgreb" (aftaler/kompensation/opkøb)
      - Ekstensiv drift, udtagning, vådområder mv.
  - **Marine virkemidler**
    - Kompenserende og restaurerende
- NB: Habitatdirektivet og Natura 2000-områder!